

**ПЗВО «МІЖНАРОДНИЙ КЛАСИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПИЛИПА ОРЛИКА»**

СХВАЛЕНО
Вченою радою МКУ
ім. Пилипа Орлика
Протокол № 7
«26» лютого 2020 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Ректор МКУ ім. Пилипа Орлика
Л.П. Матвієнко
«26» лютого 2020 р

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО НАПИСАННЯ ТА ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ
РОБІТ МАГІСТРІВ**

(для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти очної та заочної форм навчання, спеціальності: 242 – «Туризм»)

Миколаїв - 2020

Методичні рекомендації щодо написання та захисту кваліфікаційних робіт магістрів (для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти очної та заочної форм навчання, спеціальності 242 – «Туризм»). Укладачі: Матвієнко С.В., Матвієнко А.В. – Миколаїв, 2020. – 39 с.

У к л а д а ч і :

Матвієнко С.В. – к. е. н., доцент кафедри готельно-ресторанної справи та туризму;

Матвієнко А.В. – к. е. н., доцент кафедри готельно-ресторанної справи та туризму.

Р е ц е н з е н т :

Іванов А. М. – к. е. н., доц. кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу ДВНЗ «Одеський національний економічний університет».

*Рекомендовано до друку
Вченою радою МКУ ім. Пилипа Орлика
(протокол № 7 від 26.02.2020 р.)*

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
ОСНОВНІ ЕТАПИ ВИКОНАННЯ РОБОТИ	6
СТРУКТУРА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ.....	7
ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ РОБОТИ.....	13
ТИПОВІ ПОМИЛКИ ПРИ НАПИСАННІ ТА ОФОРМЛЕННІ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ.....	25
ПОРЯДОК ПОДАННЯ РОБОТИ НА РЕЦЕНЗІЮ.....	26
ЗАХИСТ І КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ.....	27
ДОДАТКИ	32

ВСТУП

Методичні рекомендації мають на меті допомогти здобувачам другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності «Туризм» у виконанні кваліфікаційних робіт, комплексно висвітлює вимоги до їх підготовки та захисту.

Метою наукової роботи є закріплення та розширення одержаних у процесі навчання знань інноваційного характеру шляхом розв'язання актуальних проблем в сфері туризму, в організації роботи туристичних підприємств, формування практичних навичок застосування отриманих у процесі навчання теоретичних знань.

У кваліфікаційній роботі на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти повинні бути присутні елементи власних наукових оцінок і результатів, одержаних відповідно до самостійно здійсненого аналізу й синтезу основних положень наукових і професійно-виробничих документів та проведеного експерименту в певній установі чи її структурному підрозділі.

Основні вимоги до кваліфікаційної роботи здобувачів вищої освіти:

- бути спрямованими на вирішення науково-методичних, організаційних чи практичних завдань з теми дослідження;
- базуватися на використанні методів наукового пізнання;
- мати чіткі пропозиції щодо можливостей удосконалення визначеного напрямку роботи;
- показати вміння компетентно орієнтуватись у теоретичних і практичних розділах основних дисциплін, пов'язаних з обраною професією та використовувати їх при самостійному вирішенні конкретних дослідницьких завдань.

Кваліфікаційна робота – це самостійна науково-дослідницька робота, яка виконує кваліфікаційну функцію, тобто готується з метою публічного захисту і отримання другого (магістерського) рівня вищої освіти. Основне завдання її автора – продемонструвати свій освітній рівень, уміння самостійно проводити науковий пошук і вирішувати конкретні практичні завдання.

У кваліфікаційній роботі здобувач вищої освіти повинен засвідчити, що оволодів необхідними теоретичними знаннями та навичками їх практичного застосування в конкретних умовах. У зв'язку з цим, кваліфікаційна робота повинна виконуватись стосовно конкретного об'єкту дослідження, що має

пряме відношення до сфери гостинності, а саме до закладів розміщення та/або харчування, містити його аналіз із конкретними пропозиціями щодо вирішення проблем та завдань, які розглядаються в даній роботі.

Виконання кваліфікаційної роботи магістра передбачає **основні цілі**:

- поглиблення, розширення та систематизацію теоретичних знань і практичних навичок отриманих здобувачем вищої освіти;
- оволодіння методиками теоретичного та експериментального дослідження при вирішенні конкретних проблем, пов'язаних з аналізом та розробкою рекомендацій для прийняття відповідних управлінських рішень у сфері гостинності;
- розвиток вмінь та навичок для проведення самостійних аналітичних робіт, а також оволодіння методами та формами їх виконання;
- оцінка здатності здобувача вищої освіти до самостійного аналізу та формування висновків і пропозицій, та їхнє представлення на публічний розгляд на захисті кваліфікаційної роботи.

Кваліфікаційна робота магістра повинна носити науково-практичний характер, включаючи і проблемний, відмінність якого полягає у вмінні аналізувати, досліджувати проблему за допомогою наукових методів, синтезувати та узагальнювати накопичений у процесі аналізу матеріал, а також розробляти рекомендації на рівні оперативних, тактичних та стратегічних рішень.

Основне завдання її автора полягає у тому, щоб реалізувати своє вміння самостійно вести науковий пошук, виконати поставлені завдання і продемонструвати досягненні результати під час публічного захисту роботи.

Робота повинна відповідати таким **вимогам**:

- базуватися на конкретних матеріалах, зібраних протягом практик, які проходить здобувач вищої освіти за період навчання в університеті;
- містити розроблені здобувачем вищої освіти реальні пропозиції, які можна рекомендувати до практичного впровадження;
- результати роботи можна було б включити до наукового звіту кафедри;
- з теми кваліфікаційної роботи здобувача вищої освіти необхідно мати публікацію або виступ на науково-практичній конференції.

ОСНОВНІ ЕТАПИ ВИКОНАННЯ РОБОТИ

1. Вибір теми. Тематика кваліфікаційних робіт розробляється і затверджується на засідання кафедр і затверджується вченою радою факультету. Здобувач вищої освіти має право пропозиції своєї тематики з обґрунтуванням доцільності її розробки за погодженням із керівником кваліфікаційної роботи та завідувачем кафедри.

2. Написання заяви на ім'я завідувача кафедри, яка підтверджує згоду здобувача на виконання конкретної теми кваліфікаційної роботи (*Додаток А*).

3. Складання завдання та календарного плану виконання дослідження (*Додаток Б*).

4. Підбір та опрацювання літературних джерел за темою дослідження (водночас складання списку використаних джерел згідно правил оформлення бібліографічного опису).

5. Визначення актуальності, мети, завдання, об'єкту, предмету, методів дослідження.

6. Складання плану дослідження та узгодження його з науковим керівником.

7. Написання теоретичного розділу, його літературне та технічне оформлення.

8. Збирання та обробка емпіричного матеріалу, де проводиться дослідження.

9. Написання аналітичного розділу, його літературне та технічне оформлення.

10. Написання рекомендаційного розділу, його літературне та технічне оформлення.

11. Формулювання висновків та пропозицій.

12. Подання науковому керівнику першого варіанта тексту для ознайомлення.

13. Усунення недоліків, урахування рекомендацій, написання остаточного варіанта тексту.

14. Попередній захист роботи на кафедрі.

15. Подання завершеної роботи науковому керівнику.

16. Написання науковим керівником відгуку.

17. Написання рецензії зовнішнім рецензентом.

18. Публічний захист кваліфікаційної роботи.

Кожному здобувачу вищої освіти кафедра призначає наукового керівника, який надає науково-методичну допомогу здобувачу в його самостійній роботі над науковим дослідженням, яка полягає в наступному:

- проводить індивідуальне консультування здобувача;
- допомагає скласти план роботи;
- контролює дотримання графіку виконання;
- рецензує частини роботи і завершений рукопис;
- готує здобувача до публічного захисту.

СТРУКТУРА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Обсяг кваліфікаційної роботи без урахування списку використаних джерел та додатків становить **50–60 сторінок**.

Робота містить наступну структуру:

- Титульний аркуш;
- Зміст;
- Перелік умовних позначень, скорочень і термінів (за необхідності);
- Вступ;
- Основна частина;
- Висновки;
- Список використаних джерел;
- Додатки (за необхідності);
- Анотація (українською та іноземною мовами).

Титульний аркуш є першою сторінкою кваліфікаційної роботи (*Додаток В*).

Зміст містить найменування та номери початкових сторінок вступу, усіх розділів, підрозділів та пунктів (якщо вони мають заголовки), загальних висновків, списку використаних джерел, додатків (*Додаток Г*).

Перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів (за необхідності). Якщо у роботі вжито специфічну термінологію, а також використано маловідомі скорочення, нові символи, позначення і таке інше, то їх перелік може бути поданий у вигляді окремого списку, який розміщують

перед вступом. Перелік необхідно друкувати двома колонками, в яких зліва за абеткою наводять скорочення, а справа – їх детальне розшифрування. Якщо в тексті роботи спеціальні терміни, скорочення, символи, позначення повторюються менше трьох разів, перелік не складають, а їх розшифрування наводять у тексті при першому згадуванні.

У **Вступі** (обсяг 3–4 сторінки) визначають:

Актуальність повинна продемонструвати вміння автора правильно зрозуміти і оцінити обрану тему з погляду сучасності, соціальної значимості, дати аналіз поглядів на дану проблематику провідних учених та наукових шкіл, звернути увагу на рівень вивченості теми у вітчизняній та зарубіжній літературі, акцентувати увагу на проблеми, які ще недостатньо вирішені на сучасному етапі або є дискусійними. Актуальність теми повинна бути сформульована лаконічно, чітко та конкретно.

Необхідно чітко сформулювати **мету роботи**, яка повинна бути досягнута в результаті наукового дослідження. Приклади формулювання мети роботи: створити, розробити, оцінити, визначити, виявити, ...

Завдання наукової роботи конкретизують мету. Слід визначити коло питань, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети. Завдання слід формулювати у логічній послідовності, тобто в порядку їх вирішення. Їх формулюють у формі перерахунку (вивчити..., дослідити, описати..., встановити..., проаналізувати..., порівняти, здійснити порівняльний аналіз, систематизувати, класифікувати, ... тощо).

Об'єктом дослідження є те, на що спрямована пізнавальна діяльність дослідника. Це процес або явище, яке породжує проблемну ситуацію і обране для дослідження.

Предмет дослідження – це певний аспект, який досліджується на прикладі об'єкту.

Об'єкт і предмет дослідження, як категорії наукового процесу, співвідносяться між собою як загальне і часткове.

Методи дослідження – це засоби досягнення мети наукової роботи. У вступі треба не лише назвати використані методи, але й зазначити, що саме досліджувалося за допомогою того чи іншого методу. Найпоширенішими методами є метод опитування, спостереження, аналізу, порівняння, факторного аналізу, SWOT-аналізу, статистичного аналізу та ін.

Наукова новизна отриманих результатів містить короткий перелік нових наукових положень (рішень), запропонованих здобувачем особисто. Необхідно показати відмінність одержаних результатів від відомих раніше, описати ступінь новизни (вперше одержано, удосконалено, дістало подальший розвиток).

Кожне наукове положення чітко формулюють, виокремлюючи його основну сутність і зосереджуючи особливу увагу на рівні досягнутої при цьому новизни.

Варто розуміти, що до числа ознак, що дозволяють говорити про наукову новизну відносять:

1. постановка нової наукової проблеми;
2. введення нових наукових категорій і понять;
3. розкриття нових закономірностей протікання природних і суспільних процесів;
4. застосування нових методів, інструментів, апарату дослідження;
5. розробка і наукове обґрунтування пропозицій щодо удосконалення об'єктів, процесів і технологій.

Наукова новизна не повинна зводитися до простого перерахування встановлених фактів, ідей, закономірностей; вона повинна розкривати головну наукову концепцію автора, давати наукове пояснення суті його досліджень у якісному і кількісному аспектах.

Практична цінність результатів роботи може полягати в можливості вирішення практичної задачі, проведення подальших наукових досліджень або для використання в процесі підготовки фахівців. Необхідно також подати відомості про можливість впровадження отриманих результатів із зазначенням назв установ та організацій.

Основна частина. Основна частина роботи складається з розділів, пунктів, підпунктів. Кожний розділ починають з нової сторінки.

Основні розділи роботи: теоретичний, аналітико-дослідницький, проектно-рекомендаційний.

Перший розділ, теоретичний (до 30 % обсягу роботи) містить декілька пунктів. Теоретичне обґрунтування повинно визначати роль і місце досліджуваних явищ та процесів. У цьому розділі обґрунтовують теоретичну

базу обраної проблеми, дають огляд літературних джерел, нових розробок, опублікованих статистичних даних з посиланням на джерела, іншої інформації, пов'язаної з темою. На основі вивчення наукової, навчально-методичної літератури (в тому числі іноземної) розкривають підходи різних авторів до вирішення проблеми, показують, в чому полягає подібність, а в чому – відмінність їх поглядів, а також обґрунтовують власні погляди на проблему, подають оцінку діючих законів, постанов, указів та інших офіційно-розпорядчих документів, нормативної та довідкової бази за темою дослідження. Розкривають власне розуміння цієї бази, обґрунтовують необхідність, доцільність окремих документів.

Теоретичні засади, їх суть, значення, класифікаційні характеристики, їх становлення та сучасні уявлення щодо предмету дослідження, методичні процедури повинні мати певні елементи наукової новизни, полемічності, ствердженої власної позиції щодо обраних методів дослідження, що дає змогу перейти в наступному розділі до конкретного аналітичного дослідження. Можливі варіанти назви цього розділу:

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ .....

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ .....

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ .....

Другий розділ, *аналітичний*, забезпечуючи логічну послідовність дослідження, має стати перехідним до наступного третього розділу і поєднати набуті теоретичні знання та вміння використовувати обрані методи й певний методичний інструментарій.

Аналітичний розділ повинен містити:

- опис, характеристику сучасного стану діяльності установи, локації, чи регіону де проводять дослідження;
- діагностування результатів діяльності підприємства щодо обраного напрямку дослідження;
- ґрунтовний аналіз з використанням накопиченого емпіричного матеріалу та із залученням усіх теоретичних знань певного методичного інструментарію.

Усі аналітичні розрахунки, таблиці, графіки, діаграми повинні супроводжуватися тлумаченням і висновками, що дозволяють визначити сутність управлінських процесів, які спостерігають в організації, їх особливості, тенденції та допомагають створити базу для виявлення невикористаних резервів.

Текст слід ілюструвати реальними документами (що наводять у додатках), які обов'язково супроводжувати стислим коментарем.

Для виконання другого розділу здобувач повинен зібрати емпіричні дані. Джерелом інформації є планові й статистичні показники господарської діяльності, статистична й бухгалтерська звітність, накази, розпорядження, результати спостережень, опитувань і обстежень та інших методів збирання первинної інформації, які використовує здобувач.

Особливе значення має правильне узагальнення накопиченого емпіричного матеріалу, групування та обробка даних, на основі яких проводять різноманітний аналіз, обґрунтовують пропозиції.

Обсяг другого розділу – в межах 40% загального обсягу роботи.

Завданням третього, рекомендаційного розділу є розробка конкретних рекомендацій і пропозицій на базі основних теоретичних положень, методичних підходів, методичного інструментарію, що викладені в першому розділі, а також висновків другого розділу.

У цій частині здобувач повинен сформулювати системний погляд на проект, як на керовану зміну початкового стану будь-якої системи, пов'язану з витратами часу й коштів. Він пропонує ефективний інструмент вирішення проблемної ситуації у формі інноваційного проекту, розглядаючи й аналізуючи ключові категорії проекту: цілі; кінцеві продукти; суттєві параметри і характер впливу оточуючого середовища; необхідні ресурси; критерії позитивності результатів, ефективності їх досягнення й оцінки; можливі механізми й інструменти діяльності й управління, дає обґрунтування заходів щодо поліпшення діяльності об'єкта. Система заходів логічно впливає з теоретичної та аналітичної частин і спрямована на подолання суперечностей між реальним і бажаним станами об'єкта з урахуванням індивідуальних завдань, тобто конкретні заходи (пропозиції, рекомендації тощо) повинні спрямовуватися на забезпечення показників економічного зростання.

Детальні пропозиції щодо удосконалення діяльності об'єкта повинні відповідати напрямку дослідження: кожна з розгорнутим обґрунтуванням, у зв'язку і як наслідок висновків з аналізу, який проведено в другому розділі, відштовхуючись від виявлених відхилень, проблем і недоліків. Запропоновані удосконалення та інновації мають містити розрахунково-кількісне обґрунтування.

Пропозиції щодо науково-практичного вирішення завдань досліджуваної теми повинні відповідати критеріям оптимальності, цільової ефективності й практичної втіленості.

Обсяг третього розділу може становити до 30% загального обсягу наукової роботи.

Висновки (обсягом 2–3 сторінки) є стислим викладенням підсумків проведеного дослідження. Основна вимога до висновків – не повторювати зміст вступу, основної частини і не дублювати висновки, зроблені до розділів дослідження. Викладають найважливіші наукові та практичні результати, отримані в роботі, що повинні містити формулювання вирішеної наукової проблеми, її значення для науки і практики.

Список використаних джерел містить перелік використаних джерел, на які є посилання в основній частині роботи.

Список використаних джерел кваліфікаційної роботи магістра повинен становити **35–40 позицій**.

У **додатках** розміщують інформаційні матеріали, що становлять базу аналітичних досліджень згідно з обраною темою, і розміщують на останніх сторінках.

У додатках вміщують матеріал, який є необхідним для повноти наукової роботи, але включення його до основної частини роботи може змінити впорядковане і логічне уявлення про дослідження.

У **додатки** можуть бути включені:

- додаткові ілюстрації або таблиці;
- матеріали, які через великий обсяг, специфіку викладання або форму подання не можуть бути внесені до основної частини (оригінали фотографій, формули, розрахунки, опис комп'ютерних програм, розроблених у процесі виконання роботи та ін.)

На всі додатки повинні бути посилання у тексті роботи, наприклад Методика розрахунку описана у *Додатку А*. Обсяг додатків не обмежується.

Анотація призначена для ознайомлення з кваліфікаційною роботою. Викладають матеріал в анотації в стислій формі. Анотація роботи повинна містити (див. Додаток Д):

- назву теми;

– текст анотації, в якій зазначають основні результати проведеного дослідження, наприклад: проаналізовано, здійснено порівняльний аналіз, встановлено, обґрунтовано, розроблено, ...

– перелік ключових слів.

Ключовим словом називають слово або стійке словосполучення із тексту анотації, яке з точки зору інформаційного пошуку несе смислове навантаження. Загальна кількість ключових слів – не менше трьох і не більше десяти. Ключові слова подають у називному відмінку, друкують у рядок, через кому.

Анотацію подають українською та іноземною мовами, яку здобувач вивчав протягом періоду навчання у вищому навчальному закладі, і підшивають вкінці роботи, після Додатків.

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ РОБОТИ

ЛІТЕРАТУРНЕ ОФОРМЛЕННЯ

Основні правила викладу змісту наукової роботи:

Правило 1. Зміст роботи повинен відповідати темі.

Правило 2. Виклад тексту роботи повинен відповідати плану і не повинен зводитися до набору непов'язаних між собою окремих положень, фактів.

Правило 3. Текст роботи має бути чітко структурованим, поділятися на розділи, підрозділи, пункти, абзаци і речення.

Правило 4. Виклад тексту слід вести або від першої особи множини «Ми вважаємо», «На нашу думку» або вживати неозначено-особову форму дієслова.

Правило 5. При написанні тексту слід звертати увагу на стиль викладу:

- цілісність та послідовність розвитку думки;
- ясність, доступність, зрозумілість положень і висновків.
- чіткість та однозначність термінології;
- не потрібно використовувати довгих, заплутаних речень;
- намагатися викладати думки просто і образно;
- абзаци не повинні складатися з одного речення.

- використання безособових форм і пасивних конструкцій (встановлено, доведено, виокремлено, з'ясовано тощо);
- уникати повторення одного й того самого іншими словами;
- відсутність емоційно забарвлених елементів мови.

Правило 6. В тексті роботи прізвище вчених ставлять після ініціалів (Н.М. Кушнарєнко, а не Кушнарєнко Н.М., як це прийнято в списку використаних джерел).

Правило 7. Кожне запропоноване положення необхідно теоретично обґрунтувати, підтвердити підібраним та систематизованим емпіричним і статистичним матеріалом.

Правило 8. Усі використані в тексті таблиці, схеми, графіки, діаграми повинні обов'язково мати відповідні коментарі і повинні бути проаналізовані. Якщо такого аналізу немає, то наведені наочні засоби відносяться в пасив, через що оцінка знижується за невміння подати досліджуваний матеріал.

Під час редагування тексту не потрібно боятися скорочувати текст, від цього текст лише виграє.

Перед тим, як подавати роботу науковому керівнику, треба її уважно прочитати, щоб уникнути граматичних, лексичних, стилістичних, орфографічних помилок. Переконатися, що робота становить одне ціле, тобто є логічний перехід від одного розділу до іншого.

ТЕХНІЧНЕ ОФОРМЛЕННЯ ТЕКСТУ

Встановлені наступні параметри:

- аркуш формату А4;
- поля: 2 см – зверху та знизу, 3 см – зліва та 1,5 см – справа;
- шрифт – Times New Roman;
- кегль шрифту – 14;
- міжрядковий інтервал – 1,5;
- абзацний відступ повинен дорівнювати восьми символам;
- важливе слово або речення виділяти курсивом;
- назви розділів починати з нової сторінки.

Заголовки структурних частин роботи: **ЗМІСТ, ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, СКОРОЧЕНЬ І ТЕРМІНІВ** (за необхідності), **ВСТУП, РОЗДІЛ, ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ**

ДЖЕРЕЛ, ДОДАТКИ, АНОТАЦІЯ друкують великими літерами, жирним шрифтом і розміщують посередині рядка.

Заголовки підрозділів, пунктів і підпунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапка в кінці заголовка не ставиться. Якщо заголовок складається з двох і більше речень, їх розділяють крапкою. Перенесення слів у заголовку розділів не допускається.

Не допускається розмішувати назву розділу, підрозділу, а також пункту й підпункту в нижній частині сторінки, якщо після неї знаходиться тільки один рядок тексту.

Скорочення слів у тексті не допускається, крім загальноприйнятих термінів. Допускається використання скорочення вузькоспеціалізованих термінів у тому випадку, якщо їх загальна кількість дорівнює або більша 20 і кожний термін повторюється у тексті не менше 3-5 раз. У цьому випадку при першому згадуванні терміну наводиться його повна назва і в дужках подається скорочений варіант, наприклад, життєвий цикл туристського продукту (ЖЦТП), а далі по тексту термін дається у скороченому варіанті, наприклад, «...технологічні основи формування і оптимізації ЖЦТП...».

Нумерація сторінок роботи

Всі сторінки роботи повинні мати суцільну нумерацію. Номер сторінки на титульному аркуші не проставляють, але включають до загальної нумерації сторінок роботи. На наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому кутку сторінки арабськими цифрами без знака №.

Номер розділу потрібно ставити після слова РОЗДІЛ, після номера ставиться крапка, потім зазначається заголовок розділу.

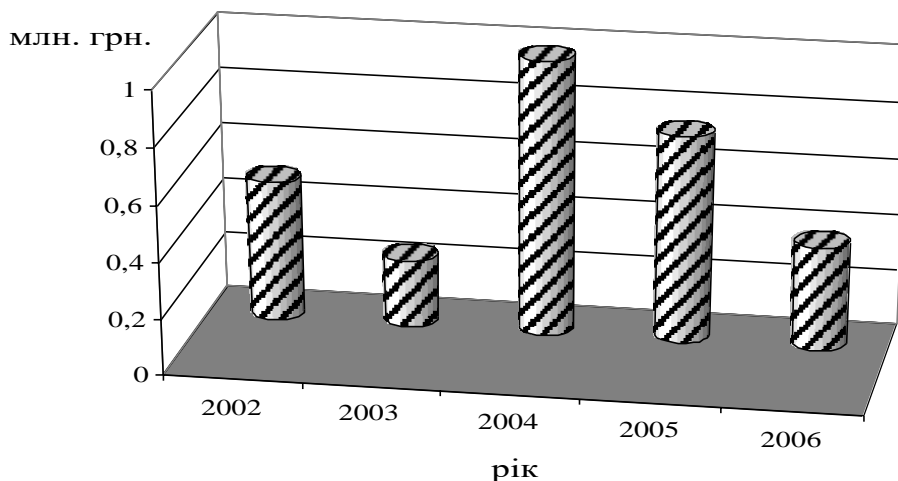
Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку, наприклад: 2.3. (третій підрозділ другого розділу). Потім у тому ж рядку вказується заголовок підрозділу.

Пункти нумерують у межах кожного підрозділу. Номер пункту складається з порядкових номерів розділу підрозділу, пункту, між якими ставлять крапку, наприклад: 2.3.1. (перший пункт третього підрозділу другого розділу). Потім у тому ж рядку вказують заголовок пункту.

Ілюстрації (фотографії, рисунки, графіки, схеми, діаграми)

Кожна ілюстрація має відповідати тексту, а текст – ілюстрації.

Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій у додатках. Номер ілюстрації має складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка: наприклад, *Рис. 1.2* (другий рисунок першого розділу). Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщують під ілюстрацією – **кегель шрифту – 12**, приклад наведений нижче,

Рис. 1.2. Обсяг виручки від реалізації послуг готельним підприємством

Таблиці

Цифровий матеріал, як правило, оформлюють у вигляді таблиць. Наводити в роботі потрібно тільки ті таблиці, які неможливо передати звичайним текстом (зіставлення, розбіжності, детальні довідкові дані і т. ін.). Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті таким чином, щоб її можна було читати без повороту переплетеного блоку роботи або з поворотом за годинниковою стрілкою. Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на інший аркуш. У цьому разі назву вміщують тільки над її першою частиною.

На всі таблиці повинні бути посилання у тексті роботи.

Таблиці нумерують послідовно (за винятком тих, що розміщені в додатках) у межах розділу. У правому верхньому куті розміщують напис Таблиця із зазначенням її номера, який складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка: наприклад, Таблиця 1.2 (друга таблиця першого розділу), нижче розміщується назва таблиці.

Підзаголовки, що мають самостійне значення, пишуть з великої літери. У кінці заголовків і підзаголовків таблиць крапки не ставлять. Заголовки і підзаголовки граф указують в однині.

Приклад побудови таблиці

Таблиця 2.1

Характеристика номерного фонду готелю

Тип номеру	2015 р.		2016 р.	
	кількість номерів	кількість місць	кількість номерів	кількість місць
1	2	3	4	5
Апартаменти	3	6	3	6
Люкс	10	14	13	18

У випадку перенесення таблиці на іншу сторінку над подальшими частинами пишеться:

Продовж. табл. 2.1

1	2	3	4	5
Напівлюкс	5	10	2	4

Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують симетрично до тексту.

Формули

Формули та рівняння розташовують безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються, посередині сторінки.

Вище і нижче кожної формули або рівняння має бути залишено не менше одного вільного рядка.

Формули і рівняння в роботі (за винятком формул і рівнянь, наведених у додатках) нумерують в межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Номери формул пишуть біля правого берега сторінки на рівні відповідної

формули в круглих дужках, наприклад: «(2.1)» (перша формула другого розділу).

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів, що входять до формули чи рівняння, слід наводити безпосередньо під формулою у тій послідовності, в якій вони наведені у формулі чи рівнянні.

Пояснення значення кожного символу і числового коефіцієнта слід давати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають з абзацу словом «де» без двокрапки. Наприклад, ціна медичної послуги у санаторно-курортному закладі складається з наступних елементів:

$$Ц=В+П+ПДВ, (2.1)$$

де Ц – ціна медичної послуги; В

– валові витрати;

П – прибуток;

ПДВ – податок на додану вартість.

Формули, що йдуть одна за одною і не розділені текстом, або після яких пояснюються її символи, відокремлюють комою. В іншому випадку після формули ставиться крапка.

Загальні правила цитування та посилання на використані джерела

У процесі написання наукової роботи здобувач повинен обов'язково посилатися на авторів і джерела, з яких запозичив матеріали. Посилання бажано робити на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна посилатися лише в тих випадках, якщо праці, в яких міститься необхідний матеріал, не перевидавалися.

Для підтвердження власних аргументів посиланням на авторитетне джерело або для критичного аналізу того чи іншого друкованого твору слід наводити *цитати*. Науковий етикет потребує точного відтворення цитованого тексту, бо найменше скорочення наведеного витягу може спотворити зміст, закладений автором. Використовувати цитати в тексті роботи доцільно тоді, коли є потреба порівняти погляди різних авторів з приводу одного й того ж питання. Текст, який цитується, береться в лапки і супроводжується посиланням на джерела. Посилання роблять і тоді, коли думку автора переказують.

Загальні вимоги до цитування такі:

а) текст цитати починається і закінчується лапками та наводиться в тій граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, зі збереженням особливостей авторського написання. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускається без перекручення авторського тексту і позначається трьома крапками. Вони ставляться у будь-якому місці цитати (на початку, всередині, наприкінці). Якщо перед випущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, то він не зберігається;

б) кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело;

в) при непрямому цитуванні (переказі, викладі думок інших авторів своїми словами), що дає значну економію тексту, слід бути гранично точним у викладенні думок автора, коректним щодо оцінювання його результатів і давати відповідні посилання на джерело;

Посилання у тексті наукової роботи на джерела слід зазначати у квадратних дужках порядковим номером цього джерела за бібліографічним списком (списком використаних джерел) і відповідною сторінкою, наприклад: [9, с. 66]. Цей запис означає, що здобувач посилається на роботу, яка значиться у списку використаних джерел під номером 9, а матеріал взято зі сторінки 66 цього джерела. Якщо цитата взята з інтернет-джерела, тоді посилання оформлюють без зазначення сторінки - [6].

Переказ думок ряду авторів оформляється зазначенням у квадратних дужках номерів їх праць у бібліографічному списку через крапку з комою. Наприклад, запис [4-5; 7; 9] означає посилання на джерела під номерами 4, 5, 7, 9 у списку використаних джерел.

При роботі із науковими джерелами слід пам'ятати, що власне дослідження передбачає передусім критичний аналіз цих джерел, а не механічне переписування чужих думок без відповідних посилань.

Пряме переписування в роботі матеріалів з літературних джерел є неприпустимим. Кожна надрукована на папері (компакт-диску чи інших носіях) або у всевітній мережі Інтернет думка має власника, а її несанкціоноване використання є крадіжкою чужої інтелектуальної власності. **Наукова робота, в якій буде виявлено ознаки плагіату, не допускається до захисту, а її автору виставляється незадовільна оцінка.**

Список використаних джерел

Список використаних джерел – елемент бібліографічного апарата, котрий містить бібліографічні описи використаних джерел і розміщується після висновків. Такий список – одна із суттєвих частин наукової роботи, що віддзеркалює самостійну творчу працю її автора і демонструє ступінь фундаментальності проведеного дослідження.

Використані джерела подавати в алфавітному порядку

- 1) кирилиця;
- 2) іншомовні джерела;
- 3) електронні джерела.

Відомості про джерело надають мовою оригіналу.

Приклади оформлення бібліографічного опису у списку джерел до наукової роботи:

КНИГИ

Однотомні видання

Один автор

Федорова Л.Д. З історії пам'яткоохоронної та музейної справи у Наддніпрянській Україні. 1870-ті — 1910-ті рр. Київ, 2013. 373 с.

Два і більше авторів

Zhovinsky E.Ya., Kryuchenko N.O., Paparyha P.S. Geochemistry of Environmental Objects of the Carpathian Biosphere Reserve. Kyiv, 2013. 100 p.

Людський розвиток в Україні: трансформація рівня життя та регіональні диспропорції: у 2-х т.: кол. моногр. Київ, 2012. 436 с.

Без автора

Збірник

Софія Київська: Візантія. Русь. Україна. Вип. II. Київ, 2012. 464 с.

Матеріали конференцій, з'їздів, тези доповідей

Физика импульсных разрядов в конденсированных средах. Материалы XVI Международной научной конференции (19—22 авг. 2013, г. Николаев). Николаев, 2013. 253 с.

Багатотомні видання

Видання загалом

Енциклопедія історії України: у 10 т. Київ: Наук. думка, 2013. Т. 10. 784 с.

Окремий том

Dark energy and dark matter in the Universe. In three vol. Vol. 3. Dark matter: Observational manifestation and experimental searches. Kyiv: Akadempriodyka, 2015. 356 p.

Серіальні та продовжувані видання

Газета

Світ: всеукр. тижн. / засн.: Мін-во освіти і науки України, Нац. акад. Наук України. 1997, квітень — . Київ. Щотиж. 1997, № 1—5.

Журнал

Вісник Національної академії наук України: загальнонаук. журн. / засн.: Нац. акад. наук України. 1928, жовтень — . Київ. Щоміс. 2016, № 1—12.

Бюлетень

Бюлетень Міністерства юстиції України : наук. журн. / засн.: Мін-во юст. України. 1999— . Київ. Щоміс. 2016, № 6, 24 с.

Продовжуваний збірник

Наука України у світовому інформаційному просторі: серія / засн.: Нац. акад. наук України. 2008— . Київ: Академперіодика.

ІНШІ ВИДАННЯ

Законодавчий матеріал

Про видавничу справу: Закон України від 05.06.1997 № 318/97-ВР. Київ: Парламентське видавництво, 2015. 24 с.

Правила

Правила пожежної безпеки в Україні. Затв. Мін-вом внутріш. справ України 30.12.2014. Чинний від 10.04.2015. Київ: Техніка, 2003. 157 с.

Збірник стандартів

Правила учета электрической энергии: сб. основных норматив.-техн. док., действующих в обл. учета электроэнергии. Москва, 2002. 366 с.

Окремий стандарт

ДСТУ 3017-2015. Видання. Основні види. Терміни та визначення. Київ, 2016. 42 с.

Авторське свідоцтво

А. с. 1810306 СССР, МКИ5 С 02 F 1/469. Способ деминерализации водных расворов / В.Д. Гребенюк, Н.П. Стрижак, В.В. Гончарук, А.О. Самсоны-Тодоров, А.В. Гречко. № 4934753; заявл. 08.05.91; опубл. 23.04.93, Бюл. № 15.

Патент

Пат. КМ 98077 Україна. Спосіб одержання йодиду цезію або йодиду натрію для вирощування монокристалів. Опубл. 10.04.2015.

Заявка

Заявка у 2014 06343 Україна, МПК (2014.04) B01J 13/00. Спосіб отримання колоїдного розчину наночасток срібла / О.А. Півоваров, М.І. Воробйова (Україна); заявник та патентовласник ДВНЗ "Укр. держ. хім.-технол. ун-т". № у 2014 06343; заявл. 10.06.14.

Каталог

Національна академія наук України. Анотований каталог книжкових видань 2008 року Київ: Академперіодика, 2009. 444 с.

Препринт

Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль: Ін-т пробл. безпеки АЕС НАН України, 2006. 7, [1] с. (Препринт. НАН України, Ін-т пробл. безпеки АЕС; 06-1).

Автореферат дисертації

Старовойт С. В. Видавнича діяльність Національної академії наук України у 1918—1933 рр. : автореф. дис..... канд. іст. наук. Київ, 2003. 20 с.

ЧАСТИНА ВИДАННЯ

Стаття із журналу, збірника, розділ книги

Незалежно від кількості авторів у позатекстовому переліку бібліографічних посилань (списку літератури)

Яцків Я. С., Радченко А. І. Про ефективність видання наукових журналів в Україні. Вісн. НАН України. 2012. № 6. С. 62—67.

Назарчук З. Т. Дифракция Е-поляризованных электромагнитных волн на цилиндрическом экране с сечением в виде ломаной кривой. Волны и дифракция. Тбилиси, 1985. Кн. 1. С. 507—511.

Скальський В. Р. Становлення методу акустичної емісії в установах Західного наукового центру. Теорія і практика раціон. проектування, виготовлення і експлуатації машинобуд. конструкцій: Праці 2 міжнар. наук.-техн. конф. (Львів, 11—13 лист. 2010). Львів, 2010. С. 9—10.

Рецензія

Касьянов Г. Глобальна еволюція людства: культурно-цивілізаційний вимір. Вісн. Кн. палати. 2001. № 12. С. 14—15.

Рец. на кн.: Шейко В. Культура. Цивілізація. Глобалізація (кінець ХІХ — початок ХХ ст.): монографія: у 2 т. Харків, 2001. Т. 1. 520 с. ; т. 2. 400 с.

ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ ВІДДАЛЕНОГО ДОСТУПУ

Опис ресурсу загалом

Наукові публікації і видавнича діяльність НАН України. Київ, 2007.
URL: <http://www.nas.gov.ua/publications> (дата звернення: 19.03.2014).

Опис частини електронного ресурсу у позатекстовому переліку бібліографічних посилань (списку літератури)

Garfield E. More on the ethics of scientific publication: abuses of authorship attribution and citation amnesia undermine the reward system of science. Essays of an information scientist. URL: <http://www.garfield.library.upenn.edu/essays/v5p621y1981-82.pdf> (Last accessed: 16.04.2013).

Додатки

Додатки потрібно оформлювати у вигляді окремої частини, розташовуючи в порядку появи посилань на них у тексті роботи. Слово **ДОДАТКИ** друкують великими літерами.

Кожний додаток повинен починатися з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований вгорі малими літерами з першої великої, посередині сторінки і велика літера, що позначає додаток.

Додатки треба позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, З, І, Ї, И, О, Ч, Ъ, наприклад, **Додаток А**.

Додатки не повинні мати спільну з рештою роботи наскрізну нумерацію сторінок. За необхідності текст додатків може поділятися на розділи, підрозділи, пункти і підпункти, які слід нумерувати в межах кожного додатка. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатка (літеру) і крапку, наприклад, А. 2 – другий розділ додатка А; Г. 3.1 – підрозділ 3.1 додатка Г; Д. 4.1.2 – пункт 4.1.2 додатка Д; Ж. 1.3.3.4 – підпункт 1.3.3.4 додатка Ж.

Ілюстрації, таблиці, формули й рівняння, що є у тексті додатка, треба нумерувати в межах кожного додатка, наприклад, рисунок Г. 3 – третій рисунок додатка Г; таблиця А. 2 – друга таблиця додатка А; формула (А. 1) – перша формула додатка А.

Якщо у звіті як додаток використовується документ, що має самостійне значення і оформлюється згідно з вимогами до документа даного виду, його копію вміщують у роботі без змін в оригіналі.

ТИПОВІ ПОМИЛКИ В НАПИСАННІ ТА ОФОРМЛЕННІ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

1. Зміст роботи не відповідає плану наукової роботи або не розкриває тему повністю чи в її основній частині.

2. Сформульовані розділи (підрозділи) не відображають реальну проблемну ситуацію, стан об'єкта.

3. Мета дослідження не пов'язана з проблемою, сформульована абстрактно й не відтворює специфіки об'єкта та предмета дослідження.

4. Автор не виявив самостійності, робота становить компіляцію або плагіат.

5. Не зроблено глибокого й усебічного аналізу сучасних офіційних і нормативних документів, нової спеціальної літератури (останні 5-10 років) з теми дослідження.

6. Аналітичний огляд вітчизняних та іноземних публікацій з теми роботи має форму анотованого списку, не відображає рівня дослідження проблеми.

7. Не розкрито зміст та організацію особистого експериментального дослідження.

8. Кінцевий результат не відповідає меті дослідження, висновки не відповідають поставленим завданням.

9. У роботі немає посилань на першоджерела або вказані не ті, з яких запозичено матеріал.

10. Бібліографічний опис джерел у списку використаних джерел наведено довільно, без дотримання вимог державного стандарту.

11. Обсяг та оформлення роботи не відповідають вимогам, вона виконана неохайно, з помилками.

ПОРЯДОК ПОДАННЯ РОБОТИ НА РЕЦЕНЗІЮ

Відповідно до календарних етапів здобувач повинен подавати роботу науковому керівнику частинами на перегляд, а у встановлений графіком кінцевий термін подати завершену роботу.

Останній варіант наукової роботи подають науковому керівнику за **один місяць** до захисту. Текст роботи подають у двох примірниках: друкований в твердому переплетенні та електронний варіант на CD-RW, а також PowerPoint презентацію. Слайди PowerPoint презентації повинні містити:

- вступну частину (назва теми, прізвище та ініціали здобувача, прізвище та ініціали наукового керівника);
- актуальність теми, мета, завдання, об'єкт, предмет;
- представлення основної частини роботи як цілісного дослідження, тобто з логічним переходом від одного розділу до іншого, при цьому вказуючи на методи дослідження як засоби досягнення мети;
- висновки та пропозиції;
- вказати на наукову новизну роботи та практичну цінність результатів роботи;
- завершальний слайд (Дякую за увагу).

У такій послідовності представляти свою роботу на захисті.

Науковий керівник перевіряє її та пише відгук. Якщо робота має недоліки, повертає її здобувачу для доопрацювання.

При наявності позитивного відгуку на наукову роботу наукового керівника, не пізніше ніж за 2 тижні до здачі на кафедрі здобувач звертається до зовнішнього рецензента для написання рецензії на наукову роботу. Рецензія на наукову роботу містить оцінку за прийнятою чотирибальною системою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та критичні зауваження. Здобувач повинен бути ознайомлений зі змістом відгуку та рецензії.

Супровідні документи (відгук наукового керівника, рецензія, завдання (*Додаток Б*), при необхідності – довідка з підприємства про практичне впровадження результатів, диск) мають бути складені в конверт, останній наклеєний до внутрішньої сторони твердої обкладинки.

Остаточо оформлена, перевірена, зброшурована наукова робота подається на кафедрі за **2 тижні до захисту**. Після зазначеного терміну наукові роботи не приймаються, здобувачі до їх захисту не допускаються.

ЗАХИСТ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Підготовка до захисту наукової роботи повинна бути ґрунтовною і серйозною. Важливо не тільки написати високоякісну роботу, але й вміти кваліфіковано її захистити.

Попередній захист роботи приймає завідувач кафедри. До цієї процедури має бути повністю готова й оформлена робота.

На підставі успішного проходження перерахованих етапів кафедра приймає рішення про допуск здобувача до захисту.

У разі значного порушення графіку виконання наукової роботи за рішенням кафедри здобувач вищої освіти може бути недопущений до захисту роботи.

Процедура захисту включає

Доповідь здобувача, запитання до здобувача вищої освіти та його відповіді, оголошення відгуку наукового керівника та рецензії, заключне слово здобувача вищої освіти, рішення комісії щодо оцінки роботи.

Доповідь повинна займати до 10 хвилин.

Доповідь слід починати зі слів: «Шановний пане голово, шановні члени державної екзаменаційної комісії! Вашій увазі пропоную стислий виклад магістерської роботи, виконаної на тему «.....». Науковий керівник ..... Завершальне слово: «Доповідь завершено! Дякую за увагу!». Текст доповіді не читати. Мова має бути виразною, впевненою.

Найпоширенішими недоліками виступу є:

- непідготовленість, надмірні надії на досвід та імпровізацію;
- невдалий спосіб її подачі: манірність, невиразність;
- надлишок інформації, багатослівність;
- недотримання регламенту, що викликає появу роздратування слухачів до доповідача.

Під час захисту наукової роботи здобувач повинен:

- стисло обґрунтувати вибір теми, її актуальність, мету і завдання;
- розкрити теоретичну та практичну цінність дослідження;
- чітко сформулювати основні висновки та пропозиції;
- показати ґрунтовні знання першоджерел та наукової літератури з обраної теми, всебічне володіння матеріалом дослідження;
- продемонструвати здатність самостійно аналізувати й узагальнювати результати дослідження;
- викласти свої міркування з приводу зроблених критичних зауважень із боку рецензента, голови та членів комісії.

Після закінчення доповіді випускнику ставлять запитання голова і члени комісії. Після відповідей випускника на запитання зачитується відгук наукового керівника, в якому викладаються особливості роботи, ставлення здобувача до своїх обов'язків, відзначаються позитивні й негативні сторони роботи, а також оголошується рецензія. Потім надається заключне слово випускнику.

Після доповіді й відповідей на запитання члени комісії роблять висновки про широту кругозору випускника, його ерудицію, кваліфікованість, вміння привселюдно виступати й аргументовано відстоювати свою точку зору.

При оцінюванні наукової роботи комісія бере до уваги такі фактори:

- якість наукової роботи в цілому (її творчий характер, вміння автора аналізувати теоретичний матеріал, обґрунтованість сформульованих практичних рекомендацій);
- самостійність у розробці проблеми;

- якість оформлення роботи (стиль викладу, грамотність, бібліографія, ілюстративний матеріал);
- рівень виступу здобувача вищої освіти (чіткість у формулюванні актуальності, мети і завдань роботи, вміння робити правильні висновки, культура мовлення);
- відгук керівника та оцінка наукового рівня дослідження рецензентом.

Критерії оцінювання наукової роботи

За шкалою ECTS	За шкалою ВНЗ	За раціональною шкалою	Коментар
А	90-100	відмінно	<p>Побудова доповіді на захисті грамотна, логічна, чітка й динамічна, у ході доповіді здобувач проявив фундаментальні знання загальнотеоретичних, загальноекономічних, професійно орієнтованих і спеціальних дисциплін, які розкривають теоретичні основи й практичні питання туристської індустрії; вміння відбирати, систематизувати й обробляти інформацію відповідно до цілей дослідження; вміння розробляти наукові висновки й конкретні пропозиції щодо удосконалення управління реальним досліджуваним об'єктом; вміння визначати й використовувати причинно-наслідкові зв'язки процесів та явищ у прикладній галузі.</p> <p>Кваліфіковано відповів на всі запитання комісії. Наукова робота містить глибокий самостійний аналіз досліджуваної теми; здобувач вносить реальні пропозиції з удосконалення діяльності на досліджуваному об'єкті; належно оформлений і має всі необхідні супровідні документи.</p>
В	82-89	дуже добре	<p>Побудова доповіді на захисті грамотна, логічна, чітка й динамічна, у ході доповіді здобувач проявив фундаментальні знання загальнотеоретичних, загальноекономічних, професійно орієнтованих і спеціальних дисциплін, які розкривають теоретичні основи та практичні питання туристської індустрії на рівні вище середнього; вміння відбирати, систематизувати й обробляти інформацію відповідно до цілей дослідження; вміння розробляти наукові висновки і конкретні пропозиції з удосконалення управління реальним досліджуваним об'єктом; вміння визначати й використовувати причинно-наслідкові зв'язки процесів та явищ у прикладній галузі.</p>

			<p>Кваліфіковано відповів на всі запитання комісії. Наукова робота містить глибокий самостійний аналіз досліджуваної теми; здобувач вносить реальні пропозиції з удосконалення діяльності на досліджуваному об'єкті; належно оформлений, має всі необхідні супровідні документи.</p>
C	74-81	добре	<p>Побудова доповіді на захисті грамотна, логічна, але були допущені деякі неточності. У ході доповіді здобувач вищої освіти проявив фундаментальні знання загальнотеоретичних, загальноекономічних, професійно орієнтованих і спеціальних дисциплін, які розкривають теоретичні основи й практичні питання туристської індустрії на середньому рівні; вміння відбирати, систематизувати й обробляти інформацію відповідно до цілей дослідження; вміння розробляти наукові висновки й конкретні пропозиції щодо вдосконалення управління реальним досліджуваним об'єктом; вміння визначати й використовувати причинно-наслідкові зв'язки процесів та явищ у прикладній галузі.</p> <p>Відповів на всі запитання комісії, але допустив низку помітних помилок. Наукова робота містить самостійний аналіз досліджуваної теми; здобувач вносить реальні пропозиції з удосконалення діяльності на досліджуваному об'єкті; належно оформлений, має всі необхідні супровідні документи</p>
D	64-73	задовільно	<p>Побудова доповіді на захисті грамотна, логічна, але були допущені значні неточності. У ході доповіді здобувач проявив знання загальнотеоретичних, загальноекономічних, професійно орієнтованих і спеціальних дисциплін, які розкривають теоретичні основи й практичні питання туристської індустрії в обсязі, необхідному для подальшої майбутньої професійної діяльності; вміння розробляти конкретні пропозиції з удосконалення управління реальним досліджуваним об'єктом; вміння визначати й використовувати причинно-наслідкові зв'язки процесів та явищ у прикладній галузі.</p>

			<p>Відповів на всі запитання комісії, але допустив значну кількість помилок або недоліків у відповідях, принципові з яких може усунути самостійно. Наукова робота належно оформлена, має всі необхідні супровідні документи.</p>
E	60-63	достатньо	<p>У ході доповіді здобувач проявив знання загальнотеоретичних, загальноекономічних, професійно орієнтованих і спеціальних дисциплін, які розкривають теоретичні основи й практичні питання туристської індустрії в обсязі, достатньому для подальшої майбутньої професійної діяльності; вміння розробляти конкретні пропозиції з удосконалення управління реальним досліджуваним об'єктом; вміння визначати й використовувати причинно-наслідкові зв'язки процесів та явищ у прикладній галузі.</p> <p>Відповів на всі запитання комісії, але допустив помилки у відповідях на запитання і при виконанні завдань кваліфікаційної роботи, які може усунути тільки під керівництвом та за допомогою викладача. Наукова робота оформлена з деякими недоліками, має всі необхідні супровідні документи.</p>
FX	35-59	незадовільно	<p>Здобувач виявив значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу дисциплін, передбачених навчальним планом спеціальності; допускав принципові помилки при відповідях на захисті, у тексті кваліфікаційної роботи.</p>
F	0-34		<p>Наукова робота не відповідає вимогам оформлення, структурно-логічній схемі побудови, не був підготовлений, або підготовлений неналежним чином наочний матеріал.</p>

Рішення державної комісії про оцінку знань, виявлених при захисті проекту, а також про присвоєння здобувачу вищої освіти та видачу випускнику диплому (загального зразка чи з відзнакою) приймається на закритому засіданні комісії відкритим голосуванням звичайною більшістю голосів членів комісії, які брали участь у засіданні.

Після захисту всіх проєктів, що були заплановані на поточну дату, випускникам оголошують рішення комісії про оцінки та присвоєння освітнього рівня магістра.

**Зав. кафедри готельно-ресторанної
справи та туризму**

_____ студента(ки) _____ курсу
_____ форми навчання

_____ (Прізвище, ім`я, по батькові)

Заява

Прошу закріпити за мною тему кваліфікаційної роботи магістра

_____
_____
_____
_____
_____

« _____ » _____ 2020 р. _____ / _____ /
(підпис) (ПІБ)

ДОДАТОК Б

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІЖНАРОДНИЙ КЛАСИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. П. ОРЛИКА**

Кафедра готельно-ресторанної справи та туризму
Освітній ступінь магістр
Спеціальність 242 «Туризм»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри готельно-
ресторанної справи та туризму

«__» _____ 20__ року.

ЗАВДАННЯ

на кваліфікаційній роботі магістра здобувача вищої освіти

П.І.Б.

1. Тема роботи _____
_____;

керівник роботи _____ затверджені
Вченою радою факультету від «__» _____ 20__ р. № _____

2. Строк подання кваліфікаційної роботи _____

3. Вихідні дані роботи _____

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) _____

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень). У роботі представлено графічний матеріал у вигляді рисунку, таблиць та ілюстрацій, а саме:

Рис. 1.1.

Таблиця 1.1. «_____»

Таблиця 2.1. «_____»

_____

Додаток А. «_____»

Додаток Б. «_____»

6. Консультанти розділів кваліфікаційної роботи

Розділи	П.І.Б. та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Назва першого розділу			
Назва другого розділу			
Назва третього розділу			

7. Дата видачі завдання _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

Назва етапів кваліфікаційного роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
Вибір та затвердження теми		
Опрацювання бібліографії		
Складання та затвердження плану		
Визначення мети, завдання та актуальності роботи		
Збір, аналіз та систематизація матеріалу		
Проведення дослідження по темі		
Підготовка та опрацювання основної частини роботи		
Погодження матеріалу з керівником		
Підведення та написання висновків		
Формування списку використаних джерел		
Оформлення додатків		
Оформлення необхідних документів на кваліфікаційну роботу		

Здобувач вищої освіти

_____

(підпис)

_____

(прізвище та ініціали)

Керівник роботи

_____

(підпис)

_____

(прізвище та ініціали)

ДОДАТОК В

Зразок оформлення титульної сторінки
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІЖНАРОДНИЙ КЛАСИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. П. ОРЛИКА

Кафедра готельно-ресторанної справи та туризму

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
готельно-ресторанної справи та туризму

_____
_____
(підпис)

“ ___ ” _____ 20__
року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня магістр
за спеціальністю 242 «Туризм»
на тему:
ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ МИКОЛАЇВСЬКІЙ
ОБЛАСТІ

Виконав: студент групи _____
Спеціальності: 242 «Туризм»
П.І.Б.

_____
(підпис)

Науковий керівник: к.е.н.,
в.о. доц. **Матвієнко**
Світлана Володимирівна

_____
(підпис)

Миколаїв - 20____
_____

Зразок оформлення змісту
ЗМІСТ

ВСТУП

.....
РОЗДІЛ 1. НАЗВА ПЕРШОГО РОЗДІЛУ .....

- 1.1. Назва першого підрозділу першого розділу .....
- 1.1.1. Назва першого пункту першого підрозділу першого розділу .....
- 1.1.2. Назва другого пункту першого підрозділу першого розділу .....
- 1.1.3. Назва третього пункту першого підрозділу першого розділу .....
- 1.2. Назва другого підрозділу першого розділу .....
- 1.3. Назва третього підрозділу першого розділу .....

РОЗДІЛ 2. НАЗВА ДРУГОГО РОЗДІЛУ .....

- 2.1. Назва першого підрозділу другого розділу .....
- 2.2. Назва другого підрозділу другого розділу .....
- 2.3. Назва третього підрозділу другого розділу .....

РОЗДІЛ 3. НАЗВА ТРЕТЬОГО РОЗДІЛУ .....

- 3.1. Назва першого підрозділу третього розділу .....
- 3.2. Назва другого підрозділу третього розділу .....
- 3.3. Назва третього підрозділу третього розділу .....

ВИСНОВКИ .....

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ .....

ДОДАТКИ .....

АНОТАЦІЯ

Іванов І. І. «Економічне обґрунтування стратегії розвитку підприємства (на прикладі ТОВ «С-Інжиніринг»)».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності «

_____» за магістерською програмою

(шифр та назва спеціальності)

професійного за спрямування «_____».

(назва магістерської програм)

У роботі розглядаються теоретичні аспекти

Проаналізовано

Запропоновано

Ключові слова:

.

ANNOTATION

Ivanov I. "Economic justification the enterprise development strategies (on the example of "S-engineering")"

Qualifying work on obtaining a master's degree in the specialty «

_____» under the master's program

(code and name of the specialty)

«_____».

The work deals with the theoretical aspects

Author analysis

Keywords: